

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Finanšu revīzijas par saimnieciskā gada pārskatu par 2018.gadu rezultāti

Skanstes ielā 50, Rīgā, LV-1013

Tālrunis: +371 67017500

E-pasts: lrnk@lrnk.gov.lv

Mājas lapa: www.lrnk.gov.lv

FB, Twitter: @VKontrole

Latvijas Pašvaldību mācību centrs

Rīga

15.01.2020.

Programma

1. Saimnieciskā gada pārskata revīzijas galvenās atziņas.
2. Saimnieciskā gada pārskata revīzijas pašvaldību daļā konstatētās neatbilstības:
 - 2.1. inventarizācija: ilgtermiņa ieguldījumi, salīdzināšana ar valsts reģistriem;**
 - 2.2. pašvaldību struktūra: iestādes un to gada pārskati, aģentūras un zvērināta revidenta atzinums;**
 - 2.3. pārvaldes uzdevumu deleģēšana vai pakalpojums.
3. Valsts kontroles sadarbība ar pašvaldību pieaicinātajiem zvērinātajiem revidentiem:
 - 3.1. 2018.gada uzdevums – pašvaldību deputātu atlīdzības izvērtēšana;
 - 3.2. sadarbība 2019.gadā.
4. Aktualitātes Valsts kontroles darbā.

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

2. Saimnieciskā gada pārskata revīzijas pašvaldību daļā konstatētās neatbilstības

Skanstes ielā 50, Rīgā, LV-1013

Tālrunis: +371 67017500

E-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

Mājas lapa: www.lrvk.gov.lv

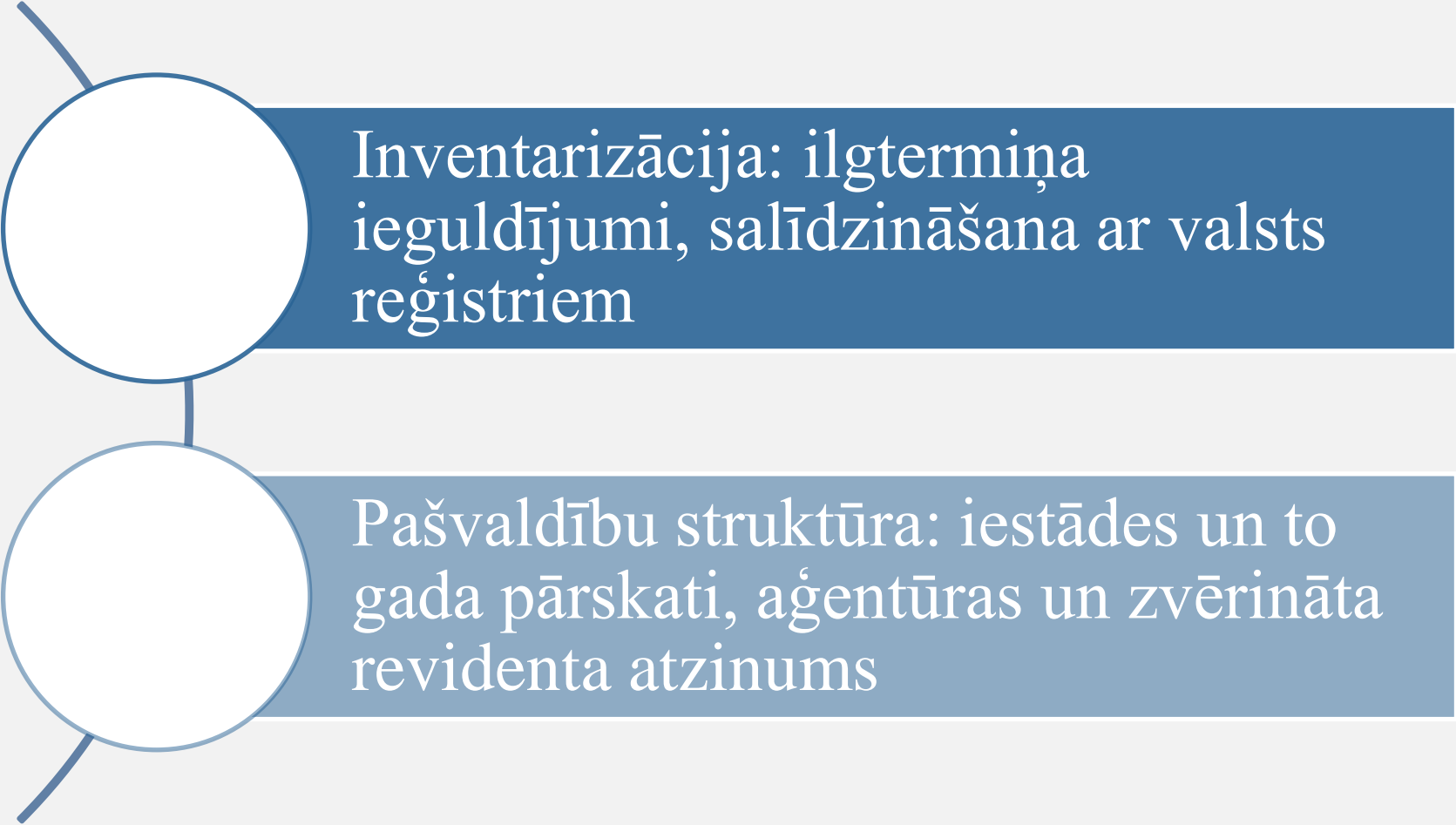
FB, Twitter: @VKontrole

Piektā revīzijas departamenta

Pirmā sektora vecākā valsts revidente

Ludmila Orlova

SATURS

Inventarizācija: ilgtermiņa ieguldījumi, salīdzināšana ar valsts reģistriem

Pašvaldību struktūra: iestādes un to gada pārskati, aģentūras un zvērināta revidenta atzinums

INVENTARIZĀCIJA: ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI, SALĪDZINĀŠANA AR VALSTS REĢISTRIEM

LIKUMA PAR GRĀMATVEDĪBU 11.PANTS 1.DAĻA

- Uzņēmums, kas uzsāk darbību, veic inventarizāciju, kurā nosaka visas uzņēmuma mantas un lietojumā esošās mantas apjomu dabā, kā arī salīdzina uzņēmuma un debitoru un kreditoru prasījumu un saistību summas. Inventarizācijas rezultātus atspoguļo inventarizācijas sarakstos. Mantas, arī prasījumu un saistību novērtēšanu izdara normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. **Turpmāk šādu inventarizāciju veic katra pārskata gada beigās, kā arī izbeidzot uzņēmuma darbību vai reorganizējot to vai tad, ja ir pasludināts juridiskās personas vai fiziskās personas — šā likuma subjekta — maksātnespējas process vai ja, pamatojoties uz komersanta lēmumu, ir apturēta vai atjaunota tā darbība**

LIKUMA PAR GRĀMATVEDĪBU 12.PANTS 3.DAĻA

- Pārskata gada slēguma inventarizāciju drīkst veikt **triju mēnešu laikā pirms pārskata gada beigu dienas vai mēneša laikā pēc tās, pārrēķinot inventarizācijas dienā konstatētos atlikumus atbilstoši grāmatvedības datiem pārskata gada beigu dienā**

MK NOTEIKUMU NR.585 «NOTEIKUMI PAR GRĀMATVEDĪBAS KĀRTOŠANU UN ORGANIZĀCIJU» 49¹.P.

- Budžeta finansētas institūcijas (Likuma par budžetu un finanšu vadību izpratnē) un no pašvaldību budžeta finansētas iestādes un daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas, visi pilnīgi vai daļēji tieši no pašvaldību budžeta finansēti komersanti, biedrības vai nodibinājumi, **veicot inventarizāciju, salīdzina datus par to īpašumā vai valdījumā esošiem nekustamā īpašuma objektiem ar attiecīgu valsts reģistru aktualizētiem datiem**

MK NOTEIKUMU NR.439 «NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA VALSTS KADASTRA INFORMĀCIJAS PIEPRASĪŠANAS UN IZSNIEGŠANAS KĀRTĪBA» 38.P.

- **Lai pašvaldībām nodrošinātu pārskata gada inventarizācijas veikšanu** atbilstoši normatīvajiem aktiem grāmatvedības kārtošanas un organizācijas jomā, **Valsts zemes dienests bez maksas izsniedz aktuālos kadastra informācijas sistēmas teksta datus**, ievērojot šādus nosacījumus:
 - kadastra informācijas sistēmas **datus** sagatavo **bez pieprasījuma** pēc stāvokļa uz to atlases brīdi vienu reizi pārskata gadā laikposmā **no 1. novembra līdz 15. novembrim** Valsts zemes dienesta tīmekļvietnē (www.vzd.gov.lv) publicētajā apjomā;
 - sagatavotos kadastra informācijas sistēmas **datus izsniedz elektroniski** *.xls formātā uz pašvaldības oficiālās elektroniskās adreses kontu.

MK NOTEIKUMU NR.585 «NOTEIKUMI PAR GRĀMATVEDĪBAS KĀRTOŠANU UN ORGANIZĀCIJU» 61.P.

- Pēc attiecīgo objektu inventarizācijas pabeigšanas inventarizācijas komisija uzņēmuma **vadītājam iesniedz sagatavotos inventarizācijas sarakstus kopā ar attiecīgajiem skaidrojumiem, priekšlikumiem un citiem dokumentiem, kas iegūti vai sagatavoti inventarizācijas gaitā**

MK NOTEIKUMU NR.585 «NOTEIKUMI PAR GRĀMATVEDĪBAS KĀRTOŠANU UN ORGANIZĀCIJU» 62.P.

- Uzņēmuma **vadītājs vai cita persona** (saskaņā ar amata pienākumiem uzņēmumā) **izskata** iesniegtos inventarizācijas dokumentus **un pārbauda atbilstību** normatīvā akta prasībām

MK NOTEIKUMU NR.585 «NOTEIKUMI PAR GRĀMATVEDĪBAS KĀRTOŠANU UN ORGANIZĀCIJU» 66.P.

- Inventarizācijā konstatētās novērtējuma starpības, ķermenisko lietu vienību skaita starpību vai to zudumus bojāšanās, morālās novecošanās vai citu iemeslu dēļ **iegrāmato saskaņā ar uzņēmuma vadītāja norādījumiem**

NEATBILSTĪBAS NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA INVENTARIZĀCIJĀ (1)

Nav veikta pilna apjoma datu salīdzināšana ar valsts reģistru datiem

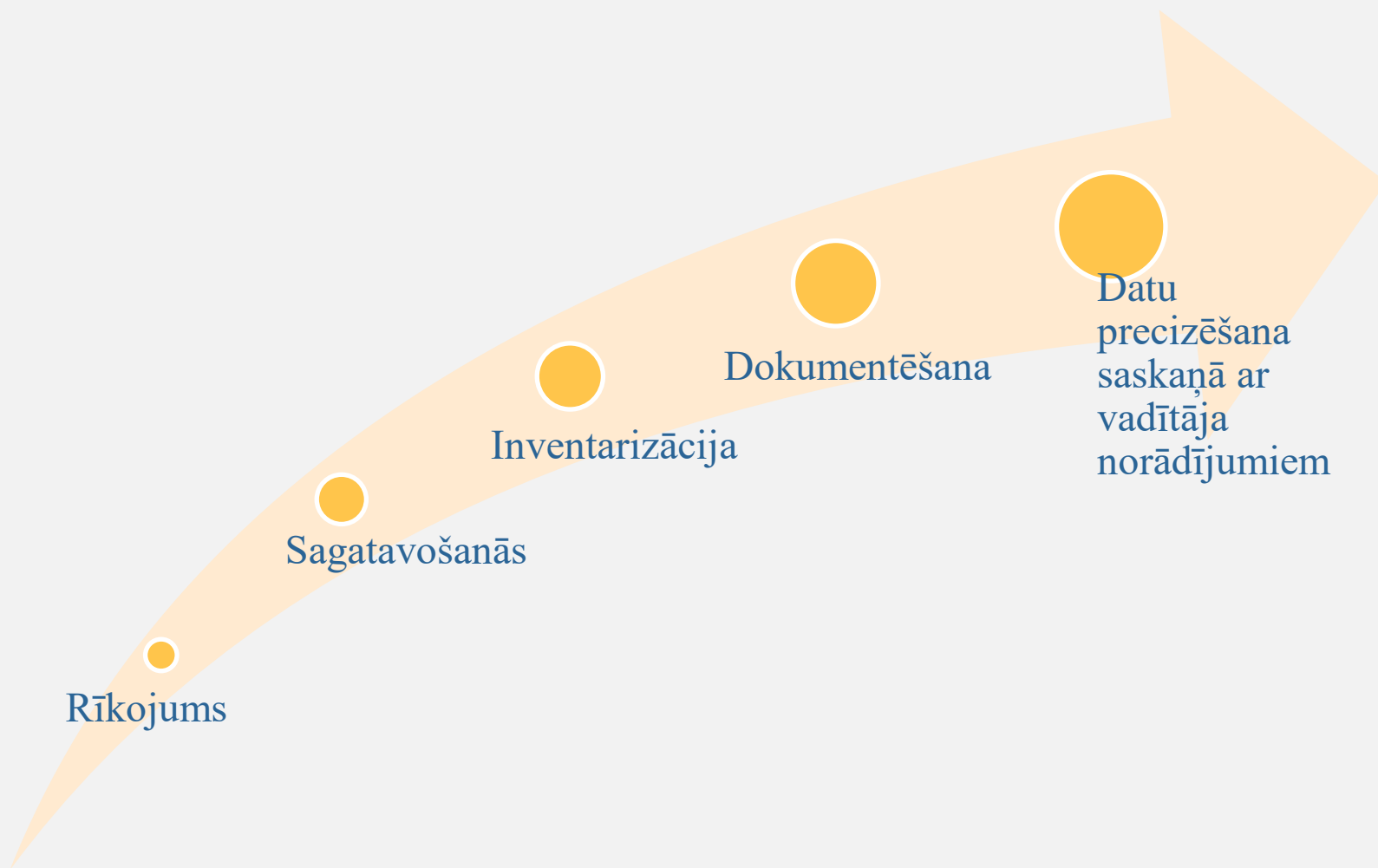
- zemes un būvju inventarizācija jeb datu salīdzināšana ar VZD nav veikta pēc būtības vai ir veikta tikai daļēji
- nav veikta transporta būvju datu salīdzināšana ar Valsts akciju sabiedrības “Latvijas Valsts ceļi” pa segumu veidiem un garumiem
- nav veikta datu par pazemes aktīviem salīdzināšana ar VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” datiem
- nav veikta datu par mežaudzēm salīdzināšana ar Valsts meža dienesta datiem

NEATBILSTĪBAS NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA INVENTARIZĀCIJĀ (2)

Inventarizācija nav veikta pēc būtības

- nav skaidri definēts inventarizācijas veikšanas process
- inventarizācijas sarakstos nav uzrādīta skaidra un saprotama informācija
- nav sagatavoti kopsavilkumi par inventarizācijas laikā konstatētajām starpībām
- kā arī nav sniegti vadības norādījumi par tālāko rīcību

PROCESS

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA INVENTARIZĀCIJAS PROCESS (1)

rīkojums

- komisijas sastāvs, tajā skaitā nosakot speciālistus atsevišķu objektu inventarizēšanai
- inventarizācijas sākšanas un pabeigšanas termiņi, kā arī dokumentēšanas termiņi
- pieprasāmās informācijas apjoms
- atbildīgās personas

sagatavošanās

- inventarizācijas instrukcijas aktualizēšana (nepieciešamības gadījumā)
- vadītājs uzaicina zvērinātu revidentu novērot inventarizācijas gaitu
- iegūst un izvērtē uzskaites datus

sagatavošanās

- komisija iepazīstas ar inventarizējamo objektu un inventarizācijas instrukciju
- komisija sagatavo inventarizācijas plānu
- komisija noskaidro, vai visi dokumenti ir reģistrēti attiecīgajos reģistros

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA INVENTARIZĀCIJAS PROCESS (2)

inventarizācija

- salīdzina uzskaites datus ar valsts reģistru datiem un otrādi
- apsekošana jeb noteikšana dabā
- izvērtē novirzes un inventarizācijas sarakstos ieraksta skaidru un saprotamu pamatojumu

dokumentēšana

- inventarizācijas rezultātus ieraksta inventarizācijas sarakstos
- inventarizācijas sarakstu paraksta inventarizācijas komisijas locekļi un atbildīgā persona, ja tāda ir

IKS

- vadītājam iesniedz sagatavotos inventarizācijas sarakstus kopā ar attiecīgajiem skaidrojumiem, priekšlikumiem un citiem dokumentiem, kas iegūti vai sagatavoti inventarizācijas gaitā

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA INVENTARIZĀCIJAS PROCESS (3)

IKS

- vadītājs vai cita persona (saskaņā ar amata pienākumiem uzņēmumā) izskata iesniegtos inventarizācijas dokumentus un pārbauda dokumenta noformējumu, paskaidrojumu un priekšlikumu pamatotību, aprēķinu pareizību un atbilstību rīkojumā un inventarizācijas instrukcijā noteiktajam un katra inventarizācijas saraksta pēdējā lappusē izdara atzīmi par pārbaudi

Dokumen-
tēšana

- grāmatvedībā sagatavo kopsavilkumu, kurā norāda inventarizācijā konstatēto datu starpību, lai saskaņā ar inventarizācijas rezultātiem varētu precizēt ierakstus grāmatvedības kontos

rezultāts

- inventarizācijā konstatētās novērtējuma starpības, ķermenisko lietu vienību skaita starpību vai to zudumus bojāšanās, morālās novecošanās vai citu iemeslu dēļ ieģrāmato saskaņā ar uzņēmuma vadītāja norādījumiem

NEATBILSTĪBAS NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA UZSKAITĒ (1)

Zeme, ēkas un būves

- ir uzrādīti citām personām piederoši nekustamie īpašumi
- ir nepamatoti samazināta vai palielināta zemes, ēku un būvju vērtība
- ir nepareizi pārvērtēti zemes īpašumi
- nav nodrošināta visu pamatlīdzekļu analītiskā uzskaitē
- ir neatbilstības pamatlīdzekļu klasifikācijā un nolietojuma normu noteikšanā
- nav nodrošināta pamatlīdzekļu uzskaites vērtību pamatojošo dokumentu saglabāšana

NEATBILSTĪBAS NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA UZSKAITĒ (2)

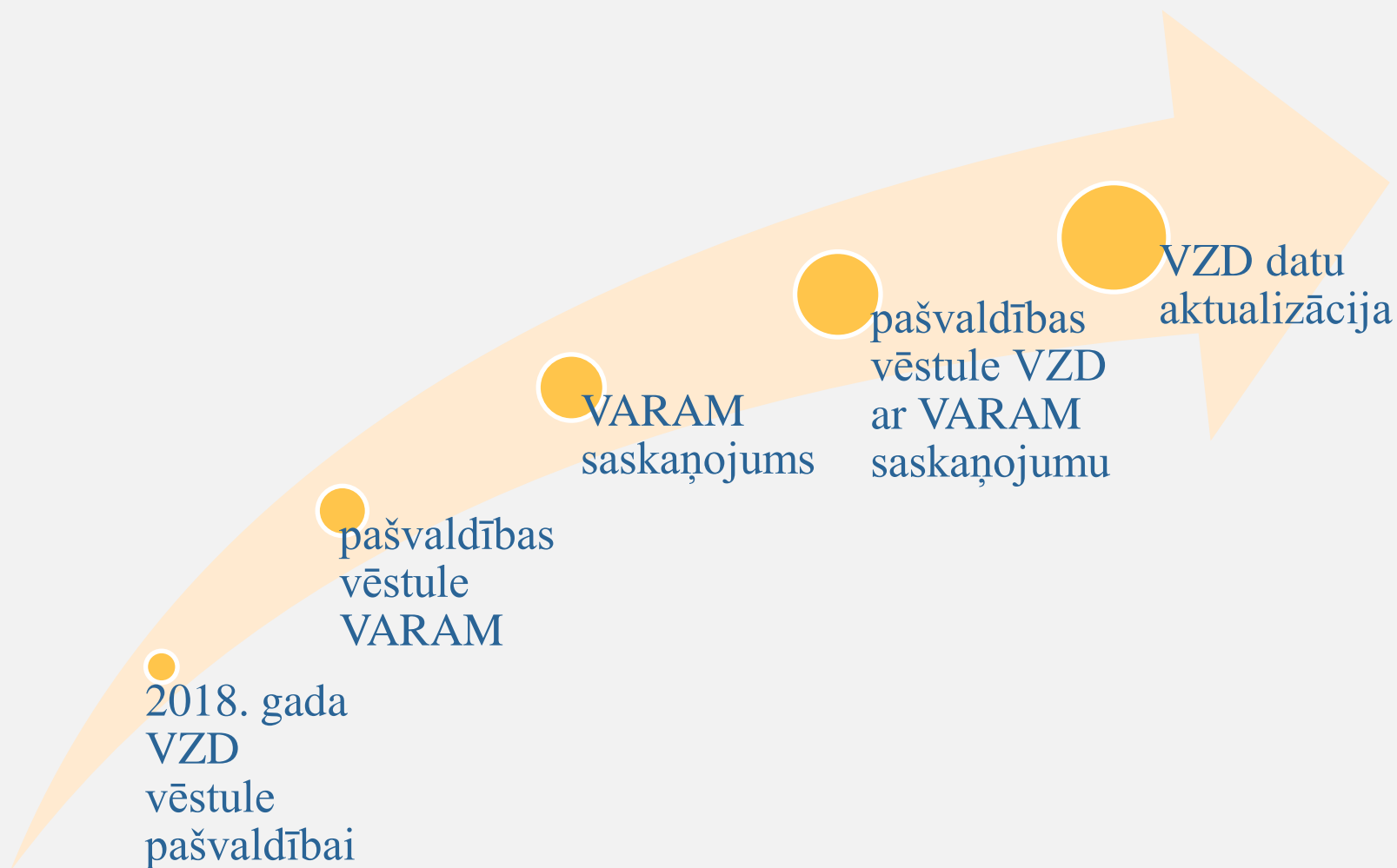
Pašvaldībās nav nodrošināta vienota pieeja valstij piederošas zemes zem publiskiem ūdeņiem uzskaitē

ZEME ZEM PUBLISKIEM ŪDEŅIEM – REGULĒJUMS

- 04.04.2019. stājās spēkā grozījumi Zemes pārvaldības likumā (15.panta devītā daļa), kas uzdeva VARAM un vietējām pašvaldībām nodrošināt grāmatvedības uzskaiti par to valdījumā esošajiem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, jūras piekrastes ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļu

VZD DATU AKTUALIZĀCIJAS PROCESS

PAŠVALDĪBU STRUKTŪRA:
IESTĀDES UN TO GADA PĀRSKATI,
AĢENTŪRAS UN ZVĒRINĀTA
REVIDENTA ATZINUMS

PAŠVALDĪBU IESTĀŽU GADA PĀRSKATI – REGULĒJUMS (1)

- **iestāde** — institūcija, kura darbojas publiskas personas vārdā un kurai ar normatīvo aktu noteikta kompetence valsts pārvaldē, piešķirti finansu līdzekļi tās darbības īstenošanai un ir savs personāls

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.pants

PAŠVALDĪBU IESTĀŽU GADA PĀRSKATI – REGULĒJUMS (2)

- **Budžeta iestāde** — valsts vai pašvaldības iestāde, atvasināta publiska persona, kuru pilnīgi finansē no valsts vai pašvaldības budžeta, kā arī pašvaldības aģentūra.
- **Budžeta iestādes**, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes **sagatavo gada pārskatu...**
- ...pašvaldības konsolidēto gada pārskatu iesniedz Valsts kasei līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1.maijam saskaņā ar normatīvajos aktos par gada pārskatiem noteikto kārtību.

Likumā par budžetu un finanšu vadību lietotie termini, 30.panta pirmā un trešā daļa

PAŠVALDĪBU IESTĀŽU GADA PĀRSKATI – REGULĒJUMS (3)

- Pašvaldības konsolidētajā gada pārskatā iekļauj atsevišķo iestādes gada pārskatu, konsolidācijā iesaistīto budžeta iestāžu gada pārskatus un kopīgo iestāžu (likuma "Par pašvaldībām" izpratnē) gada pārskatus.
- Iestāde, kas veic konsolidāciju, nodrošina konsolidācijā iesaistīto iestāžu gada pārskata atbilstības pārbaudi atbilstoši šo noteikumu prasībām (tai skaitā prasībām attiecībā uz vadības ziņojumu, gada pārskata sagatavošanas principu aprakstu un finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas aprakstu)
- **Gada pārskata sagatavošanai, pārbaudei** (datu savstarpējās atbilstības pārbaude atbilstoši normatīvajiem aktiem budžeta iestāžu grāmatvedības un budžetu klasifikācijas jomā), **parakstīšanai un iesniegšanai lieto** ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību budžeta pārskatu informācijas sistēmu *ePārskati* atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā Valsts kase nodrošina elektronisko informācijas apmaiņu.

MK 19.06.2018. noteikumu Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā no 01.07.2018.) 14., 26. un 32.punkts

PAŠVALDĪBU IESTĀŽU GADA PĀRSKATI - KONSTATĒJUMS

- Saskaņā ar normatīvajos aktos* noteikto katrai iestādei par katru pārskata gadu ir jā sagatavo gada pārskats. Pašvaldība nodrošina konsolidācijā iesaistīto iestāžu gada pārskata atbilstības pārbaudi atbilstoši normatīvā akta prasībām un pašvaldības konsolidēto gada pārskatu ar pievienotu zvērināta revidenta ziņojumu iesniedz Valsts kasei līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1.maijam, izmantojot *ePārskati* sistēmu.

* Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 3.apakšpunkts

Likumā par budžetu un finanšu vadību lietotie termini, 30.panta pirmā un trešā daļa

MK 19.06.2018. noteikumu Nr.344 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” (spēkā no 01.07.2018.) 14., 26. un 32.punkts

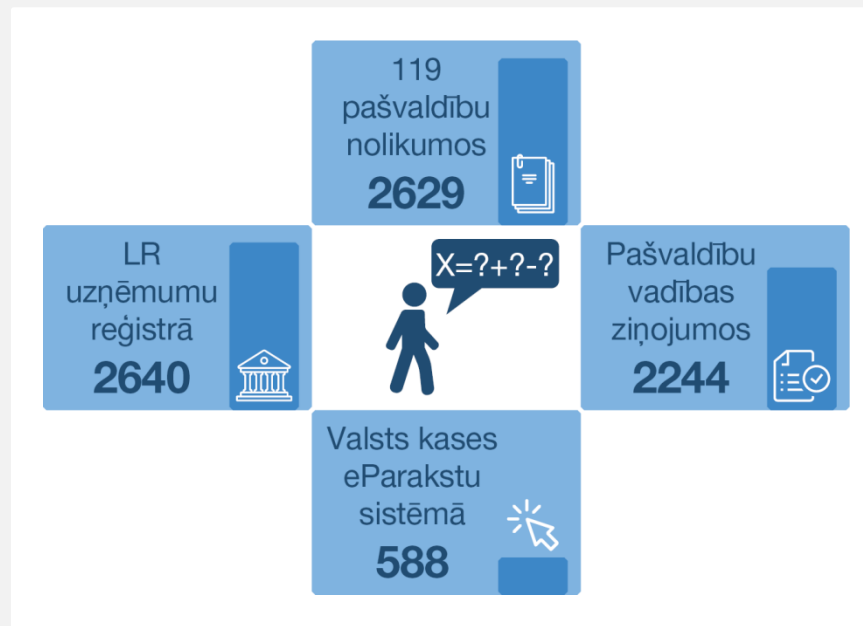
PAŠVALDĪBU STRUKTŪRA - REGULĒJUMS

- Domes darba organizāciju nosaka attiecīgās pašvaldības nolikums, kas izstrādāts saskaņā ar likumu “Par pašvaldībām”. (23.pants)
- Pašvaldības nolikums ir saistošie noteikumi, kas nosaka pašvaldības pārvaldes organizāciju, tajā skaitā pašvaldības administrācijas struktūru, lēmumu pieņemšanas kārtību, iedzīvotāju tiesības un pienākumus vietējā pārvaldē, kā arī citus pašvaldības darba organizācijas jautājumus... (24.pants)

PAŠVALDĪBU STRUKTŪRA

- Valsts kontroles revidenti salīdzināja pašvaldību izveidoto iestāžu skaitu un struktūru pašvaldību nolikumos ar LR Uzņēmumu reģistrā, kā arī Valsts kases *ePārskati* sistēmā pieejamajiem pašvaldības iestāžu gada pārskatiem un tiem pievienotajiem vadības ziņojumiem un konstatēja atšķirīgu informāciju par pašvaldību struktūru

CIK PAŠVALDĪBĀ IR IESTĀŽU?

Secinājums:

Vismaz 1656 jeb 74% pašvaldību iestāžu nav gada pārskatu

AICINĀJUMS PAŠVALDĪBĀM

Lai nodrošinātu efektīvu pašvaldības funkciju izpildi, **ir pastāvīgi jāvērtē pašvaldības struktūra**, īpaši ņemot vērā to, ka gada pārskatu ir jāsagatavo katrai pašvaldības iestādei neatkarīgi no grāmatvedības organizācijas veida (centralizēti vai decentralizēti), kā ir noteikts normatīvā akta anotācijā. Līdz ar to pašvaldības struktūras aktualizācija vai izvērtēšana ir nepieciešama arī gada pārskata sagatavošanas un administratīvā resursa izmantošanas kontekstā

MK noteikumu projekta “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācijas) 4.punkts

PAŠVALDĪBU IESTĀŽU GADA PĀRSKATI – IETEIKUMS

Lai gan daļa pašvaldību ir centralizējušas grāmatvedības uzskaiti un sagatavo vienu kopīgu gada pārskatu par visām to iestādēm un daļa pašvaldību ir ceļā uz grāmatvedības centralizāciju, normatīvais regulējums gada pārskata sagatavošanai vēl joprojām paredz pienākumu gada pārskatu sagatavot katrai iestādei, tāpēc **Finanšu ministrija ir aicināta veikt precizējumus normatīvajos aktos**

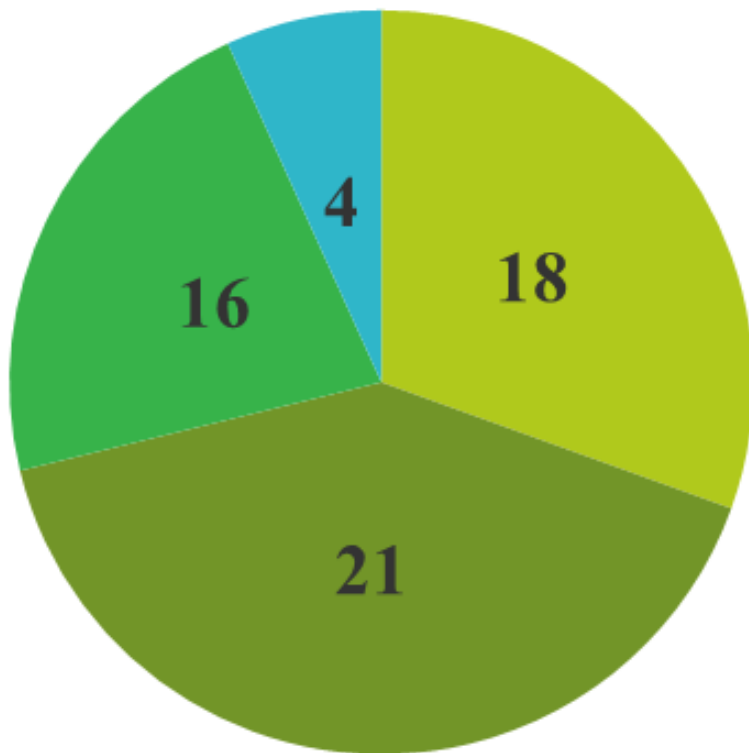
PAŠVALDĪBU AĢENTŪRU GADA PĀRSKATI (1)

Saskaņā ar Publisko aģentūru likuma 27.pantā noteikto pašvaldības aģentūras gada publiskajā pārskatā norāda **zvērināta revidenta atzinumu par saimniecisko darbību** un iepriekšējā gada saimniecisko pārskatu, līdz ar to pašvaldībai papildus ir jānodrošina zvērināta revidenta ziņojuma saņemšana par katras pašvaldības aģentūras gada pārskatu.

PAŠVALDĪBU AĢENTŪRU GADA PĀRSKATI (2)

Izvērtējot pašvaldību nolikumos norādīto informāciju, ir konstatēts, ka pārskata perioda beigās 40 pašvaldībās ir izveidotas 59 aģentūras

PAŠVALDĪBU AĢENTŪRU GADA PĀRSKATI - KONSTATĒJUMI

- Gada pārskatiem ir pievienoti zvērināta revidenta atzinumi
- Gada pārskatiem nav pievienoti zvērināta revidenta atzinumi
- Gada pārskati nav sagatavoti un uzrādīti ePārskati sistēmā
- Gada pārskati ir sagatavoti ārpus ePārskatu sistēmas un par tiem zvērināts revidents ir sniedzis atzinumus

PAŠVALDĪBU AĢENTŪRU GADA PĀRSKATI - SECINĀJUMS

37 pašvaldību aģentūrām nav sniegts zvērināta revidenta atzinums par saimniecisko darbību 2018.gadā, tajā skaitā 16 pašvaldību aģentūrām nav sagatavots arī gada pārskats, kā to nosaka normatīvie akti

Rīgas pilsētas pašvaldības četrus aģentūru gada pārskati ir sagatavoti ārpus *ePārskatu* sistēmas

PALDIES!